

FX VIJESTI

Kurs EUR/USD se do sredine izvještajnog perioda kolebao. Dolar je prvo slabio u odnosu na korpu glavnih valuta, jer je došlo do oporavka azijskih cijena akcija, kao i spekulacija da evropski lideri preduzimaju mjere kako bi zaustavili krizu u regionu, pa je tražnja za sigurnim sredstvima bila smanjena. Euro je zadržao rastući trend bez obzira što su zvaničnici MMF-a izjavili da kreditori nisu u pregovorima sa Italijom u vezi zajma (italijanske novine La Stampa, ne navodeći izvore informacija, su ranije obavijestile da kreditor sa sjedištem u Vašingtonu priprema za Italiju zajam u vrijednosti od 600 mlrd eura, ukoliko se kriza u regionu pogroša). Međutim, rast kursa se nije dugo održao, jer se bližila aukcija italijanskih i belgijskih obveznica, zbog zabrinutosti da se dužnička kriza širi i na veće ekonomije, zbog visokog prinosa na italijanske obveznice (7%), a i ECB-a nije uspjela da obezbijedi ekstra likvidnost od programa kupovine obveznica. U srijedu je euro ostvario rast najveći u mjesecu u odnosu na dolar, nakon što se Fed u dogovoru sa ECB-om i još četiri centralne banke (centralna banka Kanade, Švajcarske, Japana i Velike Britanije) dogovorio da obezbijedi još sredstava dostupnih kreditorima pošto, kriza u euro regionu sve više prijeti da ugrozi globalni ekonomski rast. Evropska centralna banka, Fed i ostale banke su se dogovorile da će za 0,50% da snize cijenu privremenih dolarskih zajmova bankama (nova niža kamata primjenjivaće se od ponedjeljka u svim operacijama centralnih banaka). Najavljene su i mjere koje bi komercijalnim bankama trebale da obezbijede pristup gotovini u bilo kojoj valuti, ako to budu zahtijevale prilike na tržištu. Cilj tih mjera je da se osigura likvidnost u svjetskom finansijskom sistemu. U četvrtak poslijepodne evropska valuta je smanjila dobitke u odnosu na američku, jer je rasla zabrinutost da će EU lideri imati poteškoća da se izbore sa stanjem koje vlada u Evropi iako su centralne banke preduzele pomenute mjere. Posljednjeg dana je, vijest da je stopa nezaposlenosti, u novembru u SAD-u pala sa 9% na 8.6%, uticala da se kurs EUR/USD kreće naniže (u novembru je ovoj ekonomiji otvoreno oko 120.000 radnih mjesta). Ovaj podatak je koliko-toliko ohrabrio investitore u pogledu tržišta rada u SAD-u. Istog dana neizvjesnost u vezi ishoda sastanka evropskih lidera koji će se sastati naredne nedelje (9. decembra) je, takođe, ograničio prethodno jačanje eura, kao i objava novina "Hill" da će konzervativni US zakonodavci u Vašingtonu možda pokušati da blokiraju plan da se zajmovi centralnih banaka „kanališu“ putem MMF-a, kako bi se zaštitili US poreznici.

Početkom sedmice **sterling** je slabio u odnosu na **euro**, uglavnom uslijed objave slabih britnaskih ekonomskih podataka. Izveštaj Hometrack-a je pokazao da su cijene nekretnina u oktobru pale (za 0,2% na mjesečnom, odnosno, 2,3% na godišnjem nivou), a Komora za trgovinu je smanjila predviđanja za ekonomski rast (ove godine BDP će porasti za 0,9%, naredne za 0,8%, a 2013. za 1,8%, dok je ranije predviđen rast od 1,1%, 2,1% i 2,5%, redom). Pored ovog, podaci Konfederacije britanske industrije su pokazali da je maloprodaja u novembru, takođe, pala po najbržoj stopi u posljednje 2-1/2-godine, reflektujući slabo povjerenje potrošača. U utorak je zabilježen nagli pad kursa EUR/GBP, kako se očekivalo predstavljanje prevremenog budžeta od strane Ministarstva finansija. Ministar finansija, George Osborne, je izložio smanjena predviđanja za ekonomski rast (0,9% u ovoj i 0,7% u narednoj godini), a smatra se da će Vlada trebati da se zaduži za dodatnih 111 mlrd funti u

predstojećim godinama, što će dovesti do toga da racio dug/BDP dostigne 78% u periodu 2014-2015. godina. Međutim, nakon zajedničke akcije šest vodećih centralnih banaka, koje su se dogovorile da smanje troškove dolarskih svop linija za 50bp od 05. decembra, kako bi se olakšalo evropskim bankama pogođenim krizom, došlo je do rasta sklonosti tržišta prema riziku, i euro je počeo da raste. U nastavku sedmice kurs EUR/GBP je nastavio da se kreće rastućim trendom. Izveštaj je pokazao da je povjerenje britanskih potrošača gotovo stagniralo u novembru (indeks je povećan za 1 poen na -31, jedva se povlačeći sa najnižeg nivoa od februara 2009). Nakon što je objavljeno da je proizvodni sektor oslabio u novembru, drugi mjesec zaredom, porasla je zabrinutost oko stanja britanske ekonomije, pa je sterling nastavio da slabi u odnosu na euro. Na jačanje kursa EUR/GBP uticao je i podatak o solidnoj aukciji španskih obveznica, zbog čega je euro jačao u odnosu na sterling.

Početak nedelje **kurs EUR/JPY** se kretao naviše, zbog glasina da Evropa preduzima mjere za zaustavljenje krize, rasta cijena azijskih akcija, kao i predviđanja da će se japanski kreatori monetarne politike angažovati više u cilju zaustavljanja rasta jena (ministar finansija Japana, Jun Azumi, je izjavio u parlamentu da će uložiti više napora kako bi valutu zadržao na odgovarajućem nivou). Sve do srijede kurs se kolebao i nije bilježio veće promjene, da bi od tog dana u poslijepodnevnim časovima naglo ojačao kako je Kina, u cilju podsticanja rasta, smanjila nivo obavezne rezerve kod banaka, pa je tražnja za sigurnom japanskom valutom tog dana bila oslabljena. Ponovno jačanje cijena na polju akcija je dodatno snizilo vrijednost jena, kako je poboljšan optimizam kod investitora, jer su FED i pet centralnih banka smanjili troškove pozajmljivanja u dolarima prema bankama. Tražnja za sigurnim sredstvima je i narednog dana bila smanjena zbog znakova da američka ekonomija jača (očekivali su se povoljni podaci sa tržišta rada), a i zbog izjave japanskog ministra finansija da će preduzeti mjere u vezi spekulativnih kretanja domaće valute (od 28. oktobra do 28. novembra Japan je prodao 9.09 milijardi jena-najveći iznos na mjesečnom nivou od 1991. godine). Sami kraj nedelje završen je padom kursa EUR/JPY, kako je euro oslabio zbog spekulacija da samit koji treba da se održi naredne nedelje neće uspjeti da zaustavi krizu u euro regionu.

VRIJEDNOSTI KURSNIH ODNOSA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak	Kurs na zatvaranju tržišta u petak	% promjena
Kurs EUR/USD	1.3239	1.3391	1.15
Kurs EUR/GBP	0.85729	0.85864	0.16
Kurs EUR/JPY	102.91	104.43	1.48
Kurs EUR/CHF	1.23193	1.23421	0.19

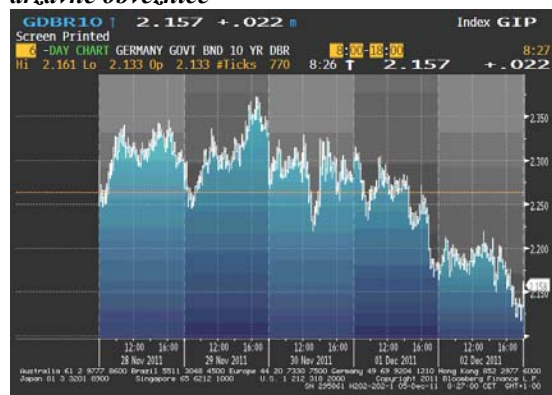
PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	1.25%	08.12.2011.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	13.12.2011.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	21.12.2011.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	08.12.2011.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	15.12.2011.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	06.12.2011.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	4.75%	06.12.2011.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	07.12.2011.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Cijene njemačkih obveznica su tokom ovog izvještajnog perioda zabilježile pad, a prinos na 10-godišnje obveznice je porastao na 3-mjesečni maksimum, uslijed spekulacija da se evropski lideri približavaju dogovoru o mjerama kojim će zaustaviti širenje dužničke krize. U tom periodu cijene Italijanskih obveznica su porasle, nakon izjave Francuskog ministra finansija da će veća finansijska pomoć biti dostupna Italiji ukoliko ta zemlja usvoji jača budžetska ograničenja. I u utorak su cijene njemačkih obveznica slabile kako su akcije i euro jačali nakon što je Italija uspjela da proda 7.5 mlrd državnih obveznica. Sredinom sedmice prinosi na državne obveznice zemalja euro zone su pali uslijed akcije vodećih centralnih banaka svijeta. Centralne banke su se dogovorile da će sniziti postojeću kratkoročnu cijenu dolara (cijena dolarskog swap-a) za 0.5% i to počevši od 05. decembra. Njemačke obveznice su i prije odluke centralnih banaka bile podržane uslijed skepticizma da raniji dogovor o povećanju sredstava fonda za pomoć euro zoni nije dovoljan da bi se dužnička kriza okončala. U preostala dva dana izvještajnog perioda cijene njemačkih obveznica su rasle kako se spekulisalo o smanjenju kreditnog rejtinga Španije.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

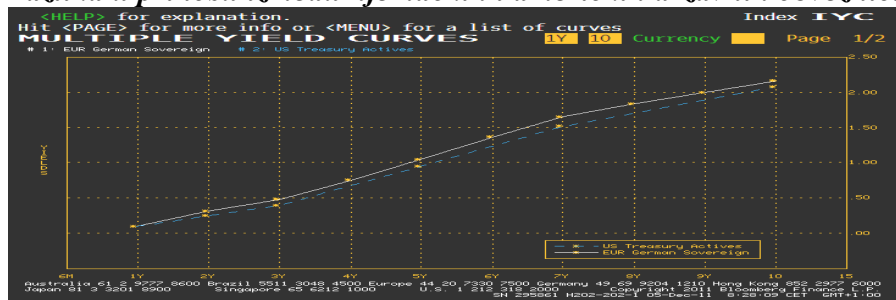
Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

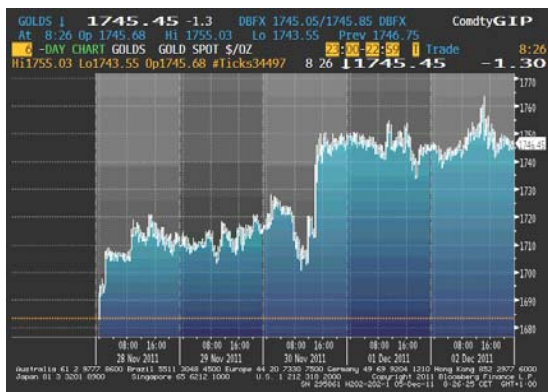
Cijene državnih obveznica SAD-a zabilježile su početkom ove nedelje izveštajnog perioda rast, zbog zabrinutosti da evropski lideri nisu preduzeli dovoljno mjera kako bi se obuzdala kriza u regionu, što je podstaklo tražnju za sigurnim sredstvima. Već narednog dana cijene državnih obveznica su počele da slabe kako je objavljeno da je povjerenje potrošača u SAD poraslo na najveći nivo od jula ove godine. I sredinom nedelje cijene su padale dok su prinosi na 10-godišnje obveznice dostigli 2-nedjeljni maksimum, kako su Fed i pet drugih centralnih banaka smanjili troškove pozajmljivanja dolara za evropske banke kao odgovor na dužničku krizu u Evropi. I u četvrtak su cijene obveznica SAD-a bilježile pad uslijed pozitivnih podataka s tržišta rada (izveštaj je pokazao da su SAD kreirale najviše poslova tokom prethodnog mjeseca od aprila, dok su cijene novih nekretnina za prošli mjesec bile solidne), smanjujući pritisak na Fed za dodatnim ekonomskim stimulansima. Tek su u petak, 2. decembra, cijene državnih obveznica SAD-a porasle nakon zabrinutosti da naponi evropskih zvaničnika neće smiriti krizu. Prinosi na 2-godišnje američke obveznice su na kraju nedelje bile nepromijenjeni i bilježili su nivo od 0.27%, dok su prinosi na 10-godišnje obveznice porasli za oko 15 bp od prethodne nedelje na 2.11%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

Cijena zlata je prvog dana ove izvještajne nedelje porasla uslijed rastućih očekivanja da se ključni ljudi spremaju da zaustave rapidnu eskalaciju dužničke krize u EU (ministar finansija Njemačke se zalaže za brze promjene koje bi dovele do jače fiskalne povezanosti unutar EU, i spekulacija da predsjednici Njemačke i Francuske planiraju kreiranje pakta stabilnosti). I u utorak je nastavljen rast cijene ovog plemenitog metala kako je dolar slabio, što je povećalo tražnju za ovim plemenitim metalom kao alternativnom investicijom. Sredinom sedmice cijena ovog plemenitog metala je bilježila oštar rast nakon najave šest vodećih centralnih banka da će spovesti koordinisanu akciju koja ima za cilj da se poveća likvidnost na tržištu i to prvenstveno u dolarima, što u krajnjem ima za cilj da se kompanijama i privatnim licima olakša pristup gotovom novcu. Pozitivni podaci o stanju ekonomije u SAD-u u novembru (najveći rast proizvodnje u posljednjih pet mjeseci) su uticali da pretposljednog dana u ovoj nedelji tražnja za zlatom oslabi. Cijena zlata je ponovo posljednjeg dana porasla uslijed spekulacija da će centralne banke povećati udio zlata u svojim portfolijima, nakon što je Južna Koreja kupila zlatne poluge kako bi diversifikovala portfolio.

Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu

Pon 1712.35 min
Uto 1715.72
Sri 1746.38
Čet 1744.82
Pet 1746.75 max

Datum	25.11.'11.	02.12.'11.	% promjena
Cijena USD/OZ	1683.53	1746.75	3.76

NAFTA

Rast tražnje za sirovom naftom obilježio je početak ove nedelje izvještajnog perioda. Cijena ovog energenta je rasla nakon što je povjerenje potrošača u SAD poraslo najviše u posljednjih osam godina i nakon što je maloprodaja za vrijeme praznika Thanksgiving Day oborila rekord (za vrijeme prazničkog vikenda potrošeno je \$52.4 mlrd). I tokom sredine nedelje cijena nafte je rasla dostižući 2-nedeljni maksimum, kako su centralne banke pokrenule koordinisanu akciju radi ublažavanja napetosti na globalnom finansijskom tržištu koje je nestabilno zbog dužničke krize u euro zoni. Međutim, u četvrtak uslijed naznaka daljeg usporavanja ekonomskog rasta u Evropi, koji bi po procjeni Goldman Saschsa mogao smanjiti potražnju za

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 28. novembra - 02. decembra 2011.

naftom, došlo je do pada cijene nafte na svjetskim tržištima. To je, zajedno sa strahovanjem investitora od recesije u euro zoni, uticalo na smanjenu tražnju za sirovom naftom i pad njene cijene. Izveštajni period cijena sirove nafte je završila u porastu, na šta je najviše uticalo slabljenje dolara prema euru kao i zabrinutost u vezi tenzija između Irana i Zapada (što bi moglo poremetiti isporuke iz ove zemlje).

Datum	25.11.'11.	02.12.'11.	% promjena
Cijena USD/barrel	106.77	110.35	3.35

Kalendar ekonomskih indikatora za ovu nedelju				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Ponedjeljak, 28. novembar	Indeks potrošačkih cijena – EU harmonizovana metoda (CPI – EU Harmonised)	-0.1 (2.7)	0.0 (2.8)	0.1 (2.9)
GE, Nov, %MoM (%YoY), preliminarni podaci	Ovaj indeks je indikator inflacije i cjenovne stabilnosti, dobijen upotrebom metodologije koja je usklađena u EU zemljama. Cilj je da se obezbijedi zajednička mjera inflacije, koja omogućava poređenje između zemalja EU, kao i između ovih i zemalja koje ne pripadaju EU.			
Utorak, 29. novembar	Povjerenje potrošača (Consumer Confidence)	44.0	56.0	39.8
US, Nov	Procjena povjerenja potrošača u pogledu poslovnih uslova, zaposlenosti i ličnih primanja. Indeks povjerenja potrošača je vezan za ličnu potrošnju.			
Srijeda, 30. novembar	Stopa nezaposlenosti (Unemployment Rate)	10.2	10.3	10.2
EC, Oct	Pokazuje procenat nezaposlenih osoba u euro-zoni. Ovaj pokazatelj je značajan indikator ekonomske aktivnosti regiona. Niža ili opadajuća stopa nezaposlenosti ide skupa sa rastom potrošnje, što podspješuje ekonomski rast, koji može uzrokovati rast stope inflacije.			
Četvrtak, 01. decembar	PMI Proizvodnja (PMI Manufacturing)	47.0	47.6	47.4
UK, Nov	Ovaj pokazatelj sumira mišljenja izvršnih tijela u proizvodnim kompanijama na osnovu kojih se dobija slika o budućnosti ovog sektora (vrše se istraživanja u pogledu buduće tražnje i shodno tome usklađivanje porudžbi za materijale).			
Petak, 02. decembar	Kapitalna potrošnja (Capital Spending)	-3.6	-9.8	-7.8
JP, 3Q	Odnosi se na investicije u novi kapital od strane japanskih korporacija. Kapitalna potrošnja služi kao važan indikator rasta, i ima veliku ulogu u BDP-u.			

Izvori podataka:
Reuters
Bloomberg